

Mirsad Hadžikadić:

Da, bio je to prvi skup. Željeli smo a i morali smo biti drugačiji, jer nemamo novca da prevozimo ljude na mjesto predizbornog skupa, pa se moramo osloniti na nove ljude koji dolaze, na one koji razumiju i žele da čuju našu poruku. Dakle, naš pristup je drugačiji. To su događaji bez scenarija. Događaj je održan u pozorištu u Tuzli, gdje se održavaju predstave uživo. Došlo je oko 200-250 ljudi. Imali smo domaćina ceremonije. Počeli smo izvedbom na klasičnoj gitari jednog studenta iz Tuzle koji je osvojio međunarodne nagrade i čiji mentor je iz Tuzle. Njegova izvedba je bila sjajna. Zatim je domaćin ceremonije poželio svima dobrodošlicu i najavio sljedeću osobu, a to je jedan od najpoznatijih glumaca, Srbin odnosno bosanski pravoslavac. On je govorio o meni, ali na pozorišni način. Bila je to predstava od 20-tak minuta tokom koje je predstavio i mene. Zatim sam ja izašao na binu i govorio skoro sat vremena. Onda smo imali 5 minuta za pitanja i odgovore, a pred kraj sam predstavio ostale članove tima koji su došli u Tuzlu sa mnom, kao i one iz lokalne zajednice odnosno one koji žive u Tuzli i okolini. Mislim da je bilo jako dobro kao prvo iskustvo. Bilo je srdačno, novo, drugačije, osvježavajuće, sa neobičnim stilom za ovakve skupove. Obično bude 5-10 govornika a kandidat bude posljednji, i bude poput holivudske produkcije, sa kamerama i scenarijem. Ne bude čak ni pitanja, a ako i bude onda neko kaže da su bili odlični. Ponekad plate ljudima da dođu. Ponekad ih dovedu jer moraju, i tako dalje. Dakle, mislim da je bilo ohrabrujuće. Od tad je bilo puno dobrih i ugodnih razgovora sa našim pristalicama i poruka se širi. Juče smo imali prvu debatu na državnoj televiziji. Trebalo je doći šest kandidata. Snimano je oko podne a emitovano u 20:00. Troje kandidata je došlo a troje nije. Trojica iz najvećih stranaka nisu došli. Dan ranije jedan se povukao, a zatim i drugi i treći. Međutim, bilo je to i očekivano, s obzirom da su oni zapravo ti koji su doveli Bosnu do ove pozicije, pa se boje bilo kakvih razgovora gdje bi se moglo pitati o bilo čemu, te preferiraju iscenirane događaje kao predizborne skupove na kojima jedino oni govore i niko ne dovodi u pitanje njihov autoritet. Tu oni u suštini kažu da je država u teškoj poziciji i da oni moraju promijeniti politiku, a jedino oni su dovoljno snažni da to učine. Ne spominju da su oni zapravo doveli državu do ovoga. Bio sam na neki način zabrinut zbog debate jer moderator ima neki svoj neurotičan stil, gdje vas upozori da imate samo deset sekundi ili pola minute da odgovorite, i sve je u tim komadićima, što zaista nije moj stil, jer mi treba duži razgovor da objasnim stavove, a to

nije bilo to. Zato sam bio zaista zabrinut, ali na kraju su svi rekli da je bilo odlično i da sam dobro nastupio. Sva trojica smo, zapravo, i bilo je jako civilizovano. Nas trojica smo na neki način autsajderi i nismo željeli napadati jedan drugoga. Ja ne bih napadao ni ostalu trojicu da su došli, nego bih samo govorio o rješenjima. Na kraju smo imali zaista ugodan razgovor i nas trojica smo otišli na kafu, gdje smo razgovarali o mnogim temama i odlučili da saradjujemo a možda čak i da kombinujemo naše napore i snage da pomognemo Bosni. Bilo je jedno od pitanja kad sam u momentu kad su ga postavljali znao da će navoditi razgovor u određenom smjeru, i to se događa, što je zapravo dobro, jer govorimo o tome više nego što se o tome govorilo u prošlosti. Događaj je bio podijeljen na četiri segmenta. Prvo su nam dali po minutu da se predstavimo, a zatim smo imali četiri teme gdje smo svi imali po 60 sekundi da objasnimo svoj stav, a zatim pet minuta za naprijed i nazad, te jedna sesija od jedne minute kad je moderator očekivao samo da/ne odgovore, dakle vrlo kratko. Na kraju smo svi imali po minutu za završnu riječ. Jedno od naknadnih pitanja bilo je da li podržavamo istospolne brakove. Ja sam odgovarao posljednji na to pitanje. Prvi kandidat je rekao ne, drugi je također rekao ne, a onda su se obratili meni i imao sam djelić sekunde da reagujem. Znam da je ovo tradicionalno i konzervativno društvo, i znam da odgovor „da“ može biti štetan odnosno da mogu izgubiti mnoge potencijalne pristalice, ali i da bih stekao neke. Razmišljao sam dok mi je postavljao pitanje, jer trajalo je oko tri sekunde da se obrati meni, s obzirom da su odgovori druga dva kandidata bila dva vrlo brza „ne“ a onda se okrenuo meni. Želio sam malo razmisliti o tome, ali vremena nije bilo, jer je to razmišljanje u djeliću sekunde. Odlučio sam da odgovorim na pitanje ne razmišljajući o politici i glasovima, nego da jednostavno izrazim svoje mišljenje, a i nadajući se da će to pokrenuti kontroverze i omogućiti nam u ovoj državi da počnemo da razgovaramo o nečemu. Pa sam odgovorio: „Da, podržao bih to“, što je iznenadilo moderatora koji me samo pogledao kao da se pita jesam li pri sebi što to kažem na državnoj televiziji. Nisam reagovao na to. Nakon toga su mi ljudi čestitali. Bilo je i upozorenja da sad moram da se pripremim za negativne reakcije i da razmislim šta ću odgovoriti, pa sam rekao da sam spreman i da imam svoj odgovor i da je to moje mišljenje koje se ne bojim izraziti. Bit će interesantno. Imam prenos uživo na Facebooku za nekih sat vremena, pa očekujem da će se mnoga pitanja odnositi na tu temu. Ali, pitanja i razgovori su dobrodošli. Bit će interesantno. Ove stvari uvijek pokrenu nešto neočekivano. Nas trojica nismo znali o čemu

će pitanja biti. Znali smo otprilike koje teme će biti, ali ne i pitanja. Učim mnogo da razmišljam u djeliću sekunde, znajući da sve što kažem ima svoje posljedice. Moji odgovori na nekoliko ključnih pitanja su bili drugačiji. Jedno pitanje je bilo koju bismo zemlju prvu posjetili kao članovi Predsjedništva. Prvi kandidat je odgovorio da bi to bile Sjedinjene Države. Drugi je odgovorio da bi to bila Evropska unija. To mi je bilo interesantno. Na prvom predizbornom skupu u Tuzli, prije samog skupa smo ručali, i sin jednog od naših pristalica i organizatora u Tuzli mi je postavio isto to pitanje, i ja sam rekao da bih volio da idem u SAD, ali svi bi onda rekli da sam ja Amerikanac, pa bi Evropska unija vjerovatno bila prvo mjesto, jer oni određuju sudbinu Bosne na neki način, ali i da ne želim razočarati SAD tako što ću prvo ići u Evropsku uniju. Zato sam rekao da bih zbog regionalne moći, a Srbija nam je vjerovatno najvažnija, vjerovatno prvo otišao u Srbiju, samo da pokažem da želim da razgovaram sa pozicije saradnika, ali takođe i kao osoba koja će naglasiti da je Bosna i Hercegovina nezavisna država i da ima svoju vlastitu poziciju i mjesto, itd. Taj dečko je onda rekao da je to sve super i odlično, ali zašto ne Kina, jer Kina je sve prisutnija u Bosni. Razgovarali smo još o tome, i rekao sam da je Kina definitivno na listi zemalja koje bih volio da posjetim, zbog ekonomije i značaja ekonomije. Oni imaju više potencijala da ju unaprijede nego bilo ko drugi, i zainteresovani su. Rekao sam da bi to bila zaista interesantna stvar, ali treba dosta vremena da se to pripremi. Mora se dovesti mnogo ljudi iz kompanija koji bi išli s vama kako bi to bilo efikasno i učinkovito, za što vjerovatno treba vremena, ali definitivno mislim da je to interesantan izbor. I tako, dok mi je moderator postavljao to pitanje juče na debati, ja sam razmišljao o tome, i kad mi se obratio, rekao sam: „Kina“, znajući da će taj odgovor najviše uzburkati situaciju. Moderator je začuđeno pitao zašto Kina, i ja sam rekao da je to zato što nam je u ovom trenutku najpreče poboljšati ekonomiju, a Kina ima potencijal za to. Ali da takođe želim poslati poruku regionalnim zemljama da mi imamo međunarodni domet. Mi smo tu, ali želimo djelovati sa pozicije snage. Novac govori, pa je prva država na listi Kina. To je sad još jedna stvar o kojoj svi govore, u smislu da je to bio zaista sjajan izbor. A nije čak ni poteklo od mene, nego je potaknuto razgovorom sa tim mladićem. Dakle da, to je bila debata.

Clark Curtis:

S obzirom da mogu da vidim tvoje lice preko Skype-a, vidim da se mnogo smiješiš dok odgovaraš na neka od ovih pitanja koja dobijaš. Postoji li osjećaj zadovoljstva zbog mogućnosti da podijeliš drugačije gledište a ne da se samo uklapaš u *status quo*? Sad se ponovo smiješiš. Možeš li nam reći kako se osjećaš zbog toga?

Mirsad Hadžikadić:

Da, to mi se jako sviđa. Sad kad imam mogućnost da budem u državnom središtu pažnje, vidim da ponekad treba dati drugačiji odgovor samo da bi se ljudi natjerali da razmišljaju drugačije, i da barem ramotre i razgovaraju o nekim temama. Mislim da ću to koristiti sve više. Prije mjesec dana, neko mi je rekao da moram da šokiram naciju jer nisam još poznat. Rekao je da moram da prisilim medije da govore o meni, a to se radi šokom, bilo da je pozitivan ili negativan, ali mora biti šok za naciju. Ne znam je li ovo bilo šokirajuće, ali će započeti taj proces, i mislim da ću moći da se predstavim kao osoba koja će sve preispitivati i koja će navoditi ljude da razmišljaju. Ja ću to prigrliti i više u budućnosti. Sve što kažem će reflektovati ono što i mislim, nikad neću iznositi populističke poruke i neću im govoriti ono što žele da čuju, ali ako bude opcija između dvije stvari za koje se dvoumim da li podržati ili ne, mislim da ću u budućnosti izabrati onu koja je više šokirajuća, samo kako bi se potakli takvi razgovori. Bio sam zabrinut kad sam napustio jučerašnju debatu, ali na osnovu reakcija to je bila dobra debata i radujem se ostalima. Bit će još dvije ili tri, i to će mi dati priliku da promovišem naš program i sebe kao kandidata i da vjerovatno još više šokiram naciju nego do sada.